

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

POSADZKI PARKIETOWE
STANISŁAW POTOCZNY
Telef. 5032 Poznań, ul. Fredry 2
273

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok XI.

Rynek Budowlany: Rok II.

„ZAGRODA”

Poznańska S-ka Budowlana T. A. Poznań
Fr. Ratajczaka 21 — Tel. 3582

Mamy stale do oddania:

**surowy towar obrzynany we wszelkich g. ub.
mater. stolarski we wszelkich grub.**

dębinę, buczynę, brzozę, dyszle brzożowe, dzwona
bukowe, szpice dębowe, kantówkę, i belkowinę,
534 plecówką i według listy — ceny bezkonkurencyjne.

J. MAŁOWANIEC i Ska.

TARTAK - st. Kiwerce (Wotyń)

posiada na składzie zeszłoroczne, dobrze przeschnięte ma-
terjały w wymiarach od 1/2-4": 300

**sosna (stolarka), dębina, jesion, olcha, brzo-
za, grab, klon, brzość.** — Przyjmuje obstalunki
wymiarowe. — Udziela kredytu wekslowego firmom solidnym.

Pierwszorządny fachowiec

poleca się do zaprowadzenia i kierownictwa fabryki stolarskich
rozpon. Najlepsze referencje. Oferty uprasza się skierować do

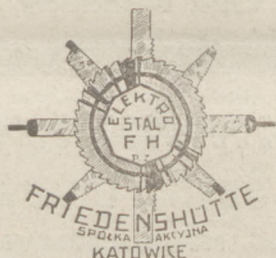
MARJAN GREIM BERLIN - Friedrichshagen
Friedrichstr. 111/l. 595

BACZNOŚĆ

Dobre piły

oszczędzają czas, drzewo i pieniądze

Żądajcie najlepszych pił wyrobu Friedenshutte
z znakiem

Gwarancja za każdą sztukę

Natychmiastowa wysyłka ze składu pił tartacznych,
tarczowych i poprzecznych. 173

Skład fabryczny i reprezentacja na Woj. Pozn. i Pom.

Sieredzki & Szulc T. z o. p.
Poznań, ul. św. Marcina 43, tel. 34-50 i 34-80

Submisja na drewno użytkowe.

Państw. Nadleśn. Sieraków

poczta Sieraków, st. kol. Sieraków, pow. Międzybódz, sprzeda
na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego, obo-
wiązuje w Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu na-
stępujące drewno użytkowe z roku gosp. 1925.

Los 1. W leśnictwie Kukulka, oddz. 133 budulec sosnowy
stertowany od I—IV kl. o masie 544 m³.

Pisemne oferty w zalakowanych kopertach z napisem
„Submisja” należy nadesłać do Nadleśnictwa do dnia 12 pa-
ździernika 1929 r. godz. 11,30, poczem nastąpi otwarcie ofert
o godz. 12.

Cenę należy podać przeciętną dla wszystkich klas za
1 m³.

Oferenci winni w ofertach zaznaczyć, że warunki sprze-
daży są im znane i takowym poddają się bez zastrzeżeń, oraz
zobowiązani są złożyć wadium w wysokości 5 procent od
ogólnej ceny kupna, w gotówce w kasie Nadleśnictwa Sie-
raków.

Za jakość drewna Nadleśnictwo nie odpowiada i za-
strzega sobie nieznaczna różnicę w masie oraz zatwierdzenie
ofert przez Dyrekcję Lasów Państwowych w Poznaniu.

Państwowy Nadleśniczy.

Asygnaty do sprzedaży drewna

w bloczkach á 100 kart z kopją — są do nabycia

Drukarnia Przeglądu Leśniczego i Rynku Drzewnego

Poznań, Wielkie Garbary 20

Sprzedaż drewna.

Dnia 8 października 1929 r. o godz. 12 w południe od-
będzie się w lokalu Dyrekcji Lasów Państwowych w Siedl-
cach, ul. Florjańska nr. 10 przetarg ustny i za pomocą ofert
pisemnych na sprzedaż materiałów tartych, drewna w stanie
wyrobionym, papierówki i opalu.

Szczegółowe warunki przeprowadzenia przetargu, oraz
dokładny wykaz jednostek przetargowych są do przejrzania
w biurze Dyrekcji.

Dyrekcja Lasów Państwowych w Siedlcach.

OGŁOSZENIE.

Dnia **14 października 1929 r.** o godz. 12-tej w lokalu Nadleśnictwa Lubieszowskiego w Dolsku, powiatu Kamień Koszyrskiego poczta Lubiąż odbędzie się przetarg ustny i za pomocą ofert pisemnych na sprzedaż następn. obiektów z cięć 1928/29 r.

Nr. obiektu	Miejsce zmagazynowania materiałów drzewnych	Przeciętna długość kłosa	Przeciętna średnica w cm.	Rodzaj i sortyment drewna	do 20 cm.	21/30 cm.	31/40 cm.	41/50 cm.	ponad 50 cm.	Razem	Przeciętna cena wywoławcza za 1 m.
1	Składnica przy stacji Dolsk kolejki wąskotorowej Janów koło Pińska — Kamień Koszyrski	8	35	kłose tartaczne sosnowe	—	9.79	153.15	91.79	12.35	267.08	45 zł.
2	"			Kopalniaki sosnowe	5.81					5.81	21 zł.
3	Składnica przy stacji Zamienie wąskotorowej kolejki Janów koło Pińska—Kamień-Koszyrski	8	30	Kłose tartaczne sosnowe	—	66.53	33.86	—	—	100.39	34 zł.
4	"	8	30	Kłose tartaczne olszowe	—	8.58	0.82	—	—	9.40	30 zł.
5	"			Słupy telegraficzne sosnowe	5.06	1.06	—	—	—	6.12	25 zł.
6	"			Kopalniaki sosnowe	52.09	3.25	—	—	—	55.34	23 zł.

Wadium wynosi 10%. Warunki licytacyjne, wzory umów i ofert oraz szczegółowe dane są do przejrzania w Nadleśnictwie. Nadleśnictwo zastrzega sobie prawo poczynienia zmian w niniejszym ogłoszeniu. Dolsk, dnia 20/IX. 1929 r.

Nadleśnictwo Lubieszowskie.

Tartak dwutrakowy

w dobrym stanie w małym mieście Wojewódz. Poznańskiego na przejściu granicznym do Niemiec przy stacji kolejowej w pośród obszernych lasów prywatnych i państwowych, dobra możliwość przecierania na cudzy rachunek, jest pod dogodnymi warunkami zaraz 590

do wydzierżawienia lub sprzedania.

Ponieważ w miejscu i okolicy niema interesu budowlanego, dobry byt zapewniony. Zgłosz. skierować pod **T. P.** do Adm. Rynku Drzewnego i Budowlanego.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Krakowie

zwraca uwagę na rozpisany przetarg publiczny na dostawę 285.000 sztuk podkładów w roku 1930-31, który odbędzie się w dniu **21 października 1929 r.**

Blizsze szczegóły podane są w Monitorze Polskim z dnia 16 września 1929 r. Nr. 213. L. Dz. IX/69491/29. (575)

Nadleśnictwo Kwilcz

poczta Kwilcz, pow. Międzybórz

ma do oddania

— większą ilość — 581

sadzone brz. olchy i topoli kanad.

30 Tartaki J. PAŁUCKI Senj. - - - TUCHOLA - - -

ma na składzie **materiały stolarskie i budowlane**, przyjmuje zamówienia na **różne półfabrykaty** oraz **przeciera** na cudzy rachunek **surowiec** w większych i mniejszych partjach **Warunki dogodne. - - Ceny konkurencyjne.**

STEFAN PEŁCZYŃSKI

Hurtownia Materiałów Budowlanych

Telefon 5605

POZNAŃ

Dworzec towarowy

Hurtownie

Detalicznie

poleca

Cement

Wapno

Gips

32

Trzcinę sufitową

Cegłę wszelkich gatunków

Materiały do krycia dachów

Szklane cegły, dachówki i płyty

Rury kamionkowe i koryta

Kafle do piecy

Płytki ścienne i posadzkowe

Marmur do teraco

Szamoty zagraniczne

Ceresit

Papa falcowa (Falzbruegpappe)

Siatki rabicowe i ceglowne

Gwoździe budowlane

Tynk Fasadowy „Terrabona”

Kujawska Spółka Drzewna Sp. Akc.

Telefon 26 i 139 **INOWROCŁAW**, ulica Pakoska 1

Kupuje i sprzedaje:

Deski i bale sosnowe odziomkowe, czubkowe i obrzynane. Szalówki, łaty, drągi, kantówkę i gotową podłogę. Bale i deski dębowe, bukowe, brzozy, jesionowe, brzozy, topolowe, oraz dzwony, szprychy i dyszle. Fornierzy i dykty klejone. 364

RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU I PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

Rynek Drzewny: Rok XI. Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki. Rynek Budowlany: Rok II.

PRZEDPŁATA na październik 1929 r., wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 6,00 złotych. Na pocztach 6,45 złotych. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 7,50 złotych. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska), 8,00 złotych. Numer pojedynczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 50 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 60 groszy. Zagranicą 70 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja
„RYNKU DRZEWNEGO I BUDOWLANEGO”
Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820

DRUKARNIA

Poznań, Wielkie Garbary 20 Nr. telefonu 3406
Konta bieżące: P. K. O. 206-377 — Bank Handlowy w
Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców
Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem 2) gr. od miejsca milimetr. (strona czterolamowa). W tekście zaś lub przed tekstem 55 gr. od miejsca milimetr. (strona dwulamowa).
OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłosz. stosowny jest rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowym ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowym 40 proc. i p zy trzyrazowym 50 proc. rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —

Przedruk dozwolony tylko za podaniem źródła „Rynek Drzewny i Budowlany w Poznaniu”.

Bilans ogólny Powszechnej Wystawy Krajowej

W poniedziałek premier Świtalski w obecności przedstawicieli Rządu, Rady Głównej Wystawy, Korpusu Dyplomatycznego i reprezentantów szerokich sfer społecznych, zamknął uroczyste Powszechną Wystawę Krajową.

Dzieło, którego byliśmy świadkami posiada znaczenie tak doniosłe dla całego życia gospodarczego Rzeczypospolitej, że żadna gałąź przemysłu i handlu nie może i nie powinna uchylić się od krótkiego omówienia bilansu tej olbrzymiej imprezy na łamach swych organów fachowych. Nie pozostanie również P. W. K. bez wpływu na dalsze losy i rozwój przemysłu i handlu drzewnego w Polsce, choć dziś jeszcze nie łatwo przewidzieć w jakim kierunku wpływ ten się ujawni. Pewnem jest w każdym razie to, że skoro drzewnictwo polskie pokazało oczom zagranicy swój stan, swą produkcję, a przede wszystkim swoje możliwości rozwojowe, to reakcja jakaś bezwzględnie nastąpić musi. Cytowaliśmy już w „Rynku Drzewnym” niejednokrotnie głosy fachowej prasy drzewnej niemieckiej i innej o Wystawie przemysłu drzewnego i leśnictwa na P. W. K. Zainteresowanie więc drzewnictwem polskim musi wcześniej czy później w jakiejkolwiek formie odnieść skutek.

Jakie wysiłki poczynił polski przemysł drzewny, aby godnie zareprezentować się na P. W. K. i jaki jest bilans tego pokazu, o tem pomówimy jeszcze obszerniej, obecnie stojąc jeszcze pod wrażeniem Wystawy i jej zamknięcia chcemy skreślić w krótkich zarysach pogląd ogólny.

Tak jak okres przygotowawczy Wystawy odznaczał się punktualnem wykonaniem wykreślonego z góry planu, tak i termin jej zamknięcia wyznaczony przed dwoma laty na dzień 30 września stał się nieodwołalny.

Zdawało się, że cztery i pół miesiąca wyznaczone jako czas trwania Wystawy, to okres wcale długi. Tymczasem minął on ogromnie szybko i P. W. K. zamknęła już swe ramiona, otwarte tak szeroko i gościnnie dla przybyszów z Polski i świata.

Dzisiaj, gdy już jesteśmy poza życiem Wystawy, możemy do pewnego stopnia na podstawie minionych faktów ocenić wcale dokładnie stopień jej powodzenia. A więc najpierw kwestja frekwencji. Należy stwierdzić, że frekwencja na P. W. K. nie odpowiadała nadziejom, pokładanym w społeczeństwie. Wprawdzie w ostatnich tygodniach wybitnie się w tym względzie poprawiło i niektóre dni były wprost rekordowe pod względem ilości osób zwiedzających, tak, że ogólna frekwencja za cały czas trwania Wystawy określona być może na $4\frac{1}{2}$ miliona osób, jednakże zważywszy na wielkość dzieła i jego cel, przyznać trzeba, że cyfra ta jest za mała. Wszak P. W. K. stanowi naprawdę słup graniczny między jednym a drugim okresem rozwoju naszego życia narodowego, jest bowiem nie tylko pocieszającym rachunkiem z dokonanych prac, ale także świetlanym drogowskazem na przyszłość.

Mówiliśmy do tej pory o frekwencji ilościowej.

Z kolei nasuwa się pytanie, czy frekwencja jakościowa Wystawy była odpowiednią do jej założeń. Na pytanie to można z radością odpowiedzieć twierdząco. P. W. K. zwiedziły bardzo liczne wycieczki szkolne z miast i wsi całej Polski. Niewątpliwie dzieje te wyniosły z Wystawy niezapomniane na całe życie wrażenie. Poza tem głównymi gośćmi Wystawy byli uczestnicy licznych zjazdów i kongresów, których odbyło się w Poznaniu bardzo wiele. Trudno je nawet wyliczyć po kolei. Wszystkie te zjazdy zgromadziły tysiączne rzesze ludzi związanych z życiem kulturalnem i gospodarczem kraju i zagranicy. Jeżeli zaś idzie specjalnie o zagranicznych gości, to poza licznymi wycieczkami oraz przyjazdami indywidualnemi na P. W. K., specjalnie podkreślić należy zjazdy wszechsłowiańskie, jak np. Wszechsłowiański Zjazd Śpiewaczy, Wszechsłowiański Zjazd Pszczelarzy lub Zlot Sokolów. Zjazdy te rozniosły wieść o Polsce i P. W. K. do najdalszych zakątków Słowiańszczyzny, a jak świadczy o tem głosy prasy słowiańskiej, wieść dobrą, posiadającą często wyraźne cechy entuzjazmu. Rezultatem tego były liczne odwiedziny, jakich dozna-

wała Wystawa ze strony naszych pobratymców słowiańskich. Wszak zwiedziło ją przeszło 70 tysięcy Czechosłowaków. Ale i inne kraje poważnie zainteresowały się Wystawą. Przedewszystkiem zdołano przełamać nieufność Niemców do P. W. K. Po nie-licznych z początku wycieczkach dziennikarzy niemieckich, powoli, ale stale wzrastała fala zwiedzających Wystawę z Niemiec. Coraz obiektywniejsze i liczniejsze stawały się głosy prasy niemieckiej o P. W. K. Poza Niemcami zwiedziły Wystawę liczne wycieczki ze świata gospodarczego Francuzów, Anglików, Belgów, Finlandczyków, Włochów, Bułgarów, Greków, Amerykanów itd. itd. Słowem przedstawiciele niemal wszystkich kulturalnych narodów. Nawet Hiszpanie, którzy mieli swoją własną światową wystawę w Barcelonie, przybyli liczną wycieczką na P. W. K. Bardzo cenne były dla nas wizyty poważnych przedstawicieli politycznego i gospodarczego świata zagranicy, jak np. licznych ministrów państw europejskich, bankierów i przemysłowców szwajcarskich, parlamentarzystów francuskich, przemysłowców holenderskich, amerykańskiego potentata finansowego E. Scotta itd. Ludzie ci po zwiedzeniu P. W. K. stali się napewno rzetelnymi informatorami wśród miarodajnych sfer zagranicą o prawdziwym stanie gospodarczym i kulturalnym oraz znaczeniu Polski. Dawała wyraz temu cała nieomal prasa zagraniczna, która zamieszczała obszernie artykuły, poświęcone Wystawie w Polsce.

Wielkie znaczenie w kierunku podtrzymania ducha polskości wśród rodaków naszych na obczy-

źnie posiadały liczne wycieczki tychże na P. W. K. Wystarczy wymienić tylko Zjazd Polaków z zagranicy, wycieczkę młodzieży polskiej z Ameryki, Polaków z Westfalji, Polaków z Belgji, robotników polskich z Francji, rodaków z Warmji, Mazur i Ziemi Malborskiej i wielu wielu innych.

Nie należy zapomnieć, że P. W. K. w okresie swego trwania posiadała tak wielki element, jak największa w Europie Wystawa Hodowlana, która stała się znakomitem i żywym uzupełnieniem działu rolniczego na P. W. K.

Do tego dodać należy jeszcze tak wielkie imprezy jak: Targi Nasienne, Wystawa Pszczelnicza, Wystawa Rybacka, Wystawy Ogrodnicze, Targi Hodowlane itp.

Tak się przedstawia w zarysie szkic faktów wymienionych w związku z P. W. K.

Jeżeli się zważy, że przez 10 lat swojego odrodzonego życia politycznego. Polska otoczona była martwym murem obojętności, poza którym płynęło morze wrogiej propagandy, to trzeba z prawdziwą satysfakcją przyznać, że Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu otworzyła szeroko światu oczy na Polskę.

Bez przechwałki można powiedzieć, że ten olbrzymi pokaz narodowy, jakim była Powszechna Wystawa Krajowa, przyczyni się wydatnie w kierunku poruszenia nowej spotęgowanej twórczości narodu polskiego, że będzie punktem zwrotnym w dotychczasowej zmieniającej się fazie koniunktur gospodarczych.

Prowizorium drzewne obowiązuje nadal

Jak było do przewidzenia, **wypowiedzenie prowizorium drzewnego w dniu 1-go października z żadnej strony nie nastąpiło**, wobec czego obowiązuje ono nadal aż do dnia **31-go grudnia 1930 r.**

Przy tej okazji przypominamy zasadnicze postanowienia umowy z dnia 19 stycznia rb. Brzmienie:

Niemcy przyznają Polsce kontyngent wwozowy na **1.250.000 m³ tarcicy**, za które obowiązującą obecnie stawkę celną w wysokości 1 mkn za każde 100 kg **nie podwyższa się**. Strony są sobie zgodne co do tego, że w myśl umowy, pod tarcicą należy rozumieć drzewo podpadające pod pozycję 76 Niemieckiej taryfy celnej, t. zn. drzewo budowlane i użytkowe, twarde i miękkie, rżnięte w kierunku podłużnym lub przyrządzone w inny sposób, jednakże nie heblowane.

Polska obowiązuje się przy wywozie do Niemiec **kłóców tartacznych i dłużyc** ustalić za każde 100 kg cło wywozowe w następującej wysokości:

a) Drzew iglastych 0,40 zł.

b) Drzew liściastych z wyjątkiem drzewa bukowego, osikowego i olchowego 0,20 zł.

c) Drzewo osikowe nieobrobione 1,50 zł.

Pod drzewem okrągłym należy rozumieć drzewo przytoczone w punkcie 4 taryfy, **z wyjątkiem drzewa olchowego**. Wymiary drzew w myśl powyższych pozycji są następujące: drzewo iglaste, najmniej 3 m długie i średnicy od 20 cm w czubie wznwyż, mierzone bez kory. Drzewo liściaste od 2 m długości i 20 cm średnicy w czubie wznwyż mierzone bez kory. Strony są również zgodne co do tego, że **1 m³ miękkiej tarcicy** równa się wadze **600 kg**, a **1 m³ tarcicy twardej 800 kg**, obrót drzewem tartem jak i miękkim, objętem umową, odbywa się bez jakichkolwiek specjalnych zezwoleń, a tarcica podlega jedynie obustronnej kontroli co do ilości transportowanych przez granicę.

Obustronne zestawienia porównuje się co trzy miesiące. Odchylenia od powyższych postanowień reguluje się drogą wspólnego porozumienia.

Jak obliczać wydajność drzewa na tartaku

Tak niestety ułożyły się stosunki w naszym tartacznictwie, że nie zawsze właściciele zakładów zdają sobie do-kladnie sprawę z manipulacji swym surowcem, mało orjentują się co do wydajności i rentowności swych zakładów, surowiec przecierają częściej według fantazji, niż na zasadzie racjonalnych obliczeń.

Szczególnie ważną rzeczą dla każdego tartacznika jest żeby jaknajdokładniej zdawał sobie sprawę z wydajności surowca, najpierw poszczególnych sztuk, a następnie przeciętnie z całych partii i wogóle wszystkiego surowca danej kampanji.

Chcąc obliczyć, ile dana sztuka surowca wydała tarcicy, trzeba ją, rzecz prosta, przed wprowadzeniem pod trąk, do-kladnie pomierzyć. Następnie mierzymy otrzymaną tarcicę,

a więc krawędziaki, bale, deski, opoły, obrzynki i t. p. Z różnicy pomiędzy masą drzewa okrągłego, a sumą masy, otrzymanej tarcicy i ewtl. dających się handlowo zużyć odpadków, otrzymujemy wydajność wzgl. jej procent. W praktyce nie będziemy naturalnie obliczali wydajności każdego kłoca z osobna, lecz zadowolimy się obliczeniem wydajności materiału przetartego w ciągu jednego dnia, względnie tygodnia lub też jakiejś ściśle określonej partii okrągłaka. Najczęściej za-leżeć będzie nam na obliczeniu procentu wydajności. Dojdziemy do niego, stosując prosty wzór matematyczny. Oznaczamy masę surowca przez M, zaś masę uzyskanej tarcicy przez m, wówczas procent wydajności będzie się równał

$$m : 100$$

M

Kalendarz terminowy.

Skróty: L = licytacja, S = submisja, P = przetarg, W = z wolnej ręki.

Miejscowość	Dyrekcja wzgl. wojew.	Sprzedający	Spos. sprz.	Termin	Kłody i dłuższe użytkowe m³							Ko- palniaki		Pa- pierówka		Opał
					sosna	świerk	jodła	dąb	buk	brzoza	olcha	Uwagi	rodz. drew	m³	rodz. drew.	mp.
Radom Siedlce	Radom Siedlce	D. L. P.	P	3. X.	1842	—	2206	—	122	—	—	na sprzedaż materiałów tartych, drewna w st- nie wyrobionym, pa- pierówki i opał	—	—	—	—
		D. L. P.	P	8. X.	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—
Sieraków Dolsk	Poznań	Nadleśn.	S	12. X.	544	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kraków	Krakowskie	Nadl. Lubie- szowskie	P	14. X.	367	—	—	—	—	—	9 i słup. lelegr 6,12 m³	61	—	—	—	—
		Dyr. Kolei P.	P	21. X.	—	—	—	—	—	—	na dostawę 285,000 szt. podkładów	—	—	—	—	—

Objaśnijmy sobie to na przykładzie. Surowiec nasz miał 5 tys. m³, czyli M = 5.000 z tego po przetarciu otrzymaliśmy 3.480 m³ różnych materiałów, a więc m = 3.480. Stosując powyższy wzór

$$\frac{3.480 \cdot 100}{5.000}$$

otrzymamy 69,6 proc. wydajności. Odpadki zaś, których było 5.000 — 3.480 = 1.520, wynosiły 30,4 proc. masy surowca, stanowią stratę na przetarciu, która wynosi więc 30,4 proc.

Jeżeli chcielibyśmy obliczyć ilość desek, jaką otrzymać można z okrągłaka o pewnej średnicy w cieńszym końcu musimy przede wszystkim oznaczyć grubość desek, na jakie daną sztukę chcemy przetrzeć oraz grubość tak zwanego rzazu, tj. grubość pily włącznie z rozchyleniem zębów. Szerokość rzazu oblicza się przez dokładny pomiar. Oznaczamy go dla naszych obliczeń literą z. Jeżeli dalej średnicę w czubie określimy literą s, a grubość obu stronnych obladów literą o, natomiast grubość desek, które mamy zamiar wytrzeć literą b, to otrzymamy na ilość desek, oznaczoną literą n, następujący wzór:

$$n = \frac{s - 2.0 - z}{b + z}$$

Dla przykładu litery powyższe zastępujemy cyframi. Mamy więc kłoc o średnicy 35 cm w czubie grubość rzazu wynosi 6 mm, wytrzeć chcemy deski 26 mm, pozatem musimy liczyć po obu bokach dwa obładry 20 mm, wzór nasz będzie więc wyglądał:

$$n = \frac{350 - 2.20 - 6}{26 + 6}$$

Ilość desek równa się z tego 9, pozostaje jeszcze niewyżyskanych 13 mm, mając więc przed sobą kłoc, który nam daje takie wyliczenie nie będziemy przecierali go — chcąc wyzyskać materiał kompletnie — na deski 26 mm, tylko postaramy się albo dostosować grubość desek do maksymalnego wyzyskania kłoca, albo zdecydujemy się wytrzeć, powiedzmy ze środka, jedną deskę 1 1/2".

Przy najbliższej okazji zajmiemy się obliczaniem innych materiałów oraz dalszemi ciekawymi kwestjami z zakresu tartacznictwa.

Wielka transakcja papierówka

Firma Waldhof w Tylży (Tilsit) Prusy Wschodnie nabył aod Dyrekcji Lasów Państwowych w Siedlcach 100.000 mp papierówki świerkowej po cenie 28,15 zł za 1 mp franco wagon stacja załadowcza. W transakcji tej pierwszej, jaką zawarto bezpośred-

nie nabyła od Dyrekcji Lasów Państwowych w nabywcą — współdziałał polski konsul honorowy w Kłajpedzie p. Natan Nafthal.

Wartość lasów w Polsce

Według ostatnich obliczeń, dokonanych w Zakładzie Polityki Ekonomicznej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego wartość ziemi w Polsce, prócz gruntów leśnych, wynosi 33.705 milionów złotych.

Według obliczeń z 1926 r. wartość wszystkich lasów wraz z gruntami leśnymi w Polsce wynosi olbrzymią sumę 7.939 milionów złotych. Z tego na lasy rządowe przypada 43 proc. wartości, na lasy większej własności 43 proc., a na lasy mniejszej własności 14 proc. Lasy w woj. centralnych (b. Kongresówka) wyceniane są do wysokości 2.587 milj. zł (33 proc.), w woj. wschodnich 3.053 milj. zł (38 proc.), w woj. południowych (Małopolska) 1.010 milj. zł (13 proc.), zaś w woj. zachodnich 1.289 milj. zł (16 proc.).

Oficjalne notowania Giełdy Walutowej Warszawskiej z dnia 1. października 1929 r.

Waluty	Gotówka		
	Dol. Stan.	Zjedn.	tr. 8.895
		sp. 8.915	kup. 8.875
Dewizy:			
Belgia	tr. 124.245	sp. 124.505	kup. 123.935
Holandja	„ 358.04	„ 358.94	„ 357.19
Londyn	„ 43.34	„ 43.45	„ 43.23
Paryż	„ 34.99	„ 35.08	„ 34.90
Szwajcaria	„ 172.10	„ 172.40	„ 171.63
Wiedeń	„ 125.45	„ 125.76	„ 125.14
Budapeszt	„ 155.57	„ 155.97	„ 155.17

Wiadomości bieżące

Centralizacja dostaw kolejowych. Sprawa projektu centralizacji dostaw kolejowych wskutek feryj letnich narazie ucihła. Nie jest jednak wykluczone, że sprawa ta znowu wypłynie. Jak dotąd wszystkie organizacje przemysłu i rzemiosła na prowincji oświadczają się przeciw tego rodzaju centralizacji, uważając nie bez pewnej słuszności, że wtedy firmy stołeczne będą miały pewien faktyczny przywilej. Zdaniem fachowców w zakresie zakupów kolejowych centralizacja ma raczej tylko w odniesieniu do taboru, następnie do artykułów, sprowadzanych z zagranicy, a w końcu dla takich masowych artykułów sprowadzanych jak żelazo wszelkiego rodzaju, cement, produkty naftowe itp., które są w obrębie całego państwa zsyndykalizowane.

Już np. dostawa podkładów kolejowych powinna być zdecentralizowana, względnie zakup podkładów powinien być

WALTER SCHEUNEMANN AGENTURA DRZEW

— Bydgoszcz, Gdańska 132. —

Telef. 2. adr. telegr. SCHEUNEMANN-Bydgoszcz

pośredniczy w sprzedaży drzewa wszelkich
wymiarów i sortymentów, specjalność wy-
sokowartościowy materiał eksportowy.

poruczony dla całego obszaru kolei tym Dyrekcjom, w których znajduje się produkcja tychże.

Naczelna Rada Gospodarcza. Pan minister Kwiatkowski nosi się z myślą aktywowania Naczelnej Rady Gospodarczej w ruchu odpowiedniego artykułu Konstytucji. Izba ta, jego zdaniem, miałaby się składać ze 100 członków, z których 90 byłoby wybieranych przez Izby gospodarcze I-go stopnia, a więc przez Izby Przemysłowo - Handlowe, rzemieślnicze, rolnicze itp., a 10 miałoby pochodzić z wyborów. Izba ta nie byłaby władną do podejmowania żadnych uchwał, lecz byłaby jedynie ciałem opiniodawczym, a rząd z protokołów posiedzeń wiedziałby tylko, jakie są poglądy różnych ugrupowań gospodarczych na poszczególne kwestie. Nie można jeszcze przesądzać stanowiska, jakie zajmą wobec tego projektu Izby Przemysłowo - Handlowe. Naogół jednak usposobienie jest negatywne, zachodzi bowiem obawa, że z powołaniem do życia Naczelnej Rady Gospodarczej będzie uprawiana demagogia, opinie zatem, któreby stamtąd wychodziły, mogłyby być mniej rzeczowe, niż opinie poszczególnych izb, organizacji lub mniejszych ciał opiniodawczych.

Podwyższenie postojowego na stacji Katowice.

Z powodu nagromadzenia się na stacji Katowice wagonów wskutek opieszałego odbioru przesyłek całowagonowych przez adresatów, Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Katowicach na mocy p. 43 § 16 Części Taryfy Towarowej Kolei Żelaznych zarządziła, poczynając od dnia 25 września 1929 r., aż do odwołania, podwyższenie opłat za przetrzymanie wagonów (postojowe), podstawianych do wyładowania na st. Katowice, do trzykrotnej wysokości.

Podwyższenie opłat nie dotyczy wagonów, podstawianych do wyładowania na bocznicę prywatne.

Zarządzenie to Minister Komunikacji zatwierdził w dniu 27 września 1929 r.

Przetarg na podkłady w Czechosłowacji. Dnia 10 ub. m. odbył się przy Dyrekcji czechosłowackich kolei państwowych w Bernie przetarg na 1.200.000 podkładów typu II i 500.000 typu III, do którego wpłynęło ok. 110 ofert.

Zaoferowano: typu II, dębowych 437.000 szt. po Kc. 48—56, typu III, 307.000 szt. po Kc. 38—42, bukowych typu II 1.036.000 szt. po Kc. 26—30, typu III 223.000 szt. po Kc. 19—22,50, sosnowych typu II 300.000 szt. po Kc. 22,50—28,50, typu III 187.000 szt. po Kc. 22,50—28,50, modrzewiowych 9.000 szt. po Kc. 40 typu II, 9.000 szt. po Kc. 32 — razem typu II 1.782.000 szt. typu III 726.000 szt.

Ceny wszystkie opiewają za 1 sztukę, loco stacje nadawcze i są przy dębowych podkładach o mniej więcej 10 proc. przy bukowych o mniej więcej 20 proc. wyższe jak ub. roku.

Jedną z ofert opiewającą na podkłady dębowe zagranicznego pochodzenia 9.000 szt. typu II po Kc. 48 i 68.000 typu III po Kc. 37 — wcale rozpatrywaną nie będzie, przepisane bowiem są wyłącznie progi krajowego pochodzenia.

Przetarg na podkłady w Rumunji. Dnia 3 ub. m. odbył się przy państwowej kolei rumuńskiej przetarg na pokrycie zapotrzebowania podkładów.

Ceny progów dębowych obracały się ok. 215 lei, zaś bukowych od 130 do 140 lei za jedną sztukę loco wagon stacje nadawcze.

Dostawy - kupna - sprzedaże

Dyrekcja Kolei Państwowych w Krakowie i Gdańsku rozpięły w „Tygodniku Dostaw” z dnia 27 września rb. nr. 27 nieograniczone przetargi na dostawę podkładów normalnotorowych.

Dyrekcja K. P. w Krakowie: a) sosnowych 242.250 szt. typów normalnych I, II, III, IV i V kl.; b) dębowych 42.750 sztuk typów normalnych V, III i VI.

Oferta powinna być złożona dla następujących dwóch wypadków procentowego stosunku ilości podkładów poszczególnych typów podanych pod a) i b):

1. Wypadek 1-szy:
a) na podkłady sosnowe typu I i II — 30 proc., typu III — 50 proc., typu VI — 5 proc.; b) na podkłady dębowe typu III — 11 proc., typu IV — 4 proc.

2. Wypadek 2-gi:
a) na podkłady sosnowe typu I i II — 50 proc., typu III i IV — 24 proc., typu VI — 26 proc.; b) na podkłady dębowe typu V — 5 proc., typu III — 51 proc., typu VI — 41 proc.

Dyrekcja K. P. w Gdańsku: sosnowych 500.600 szt. typów normalnych I, II, III, IV i VI.

Oferta powinna być złożona dla następujących dwóch wypadków procentowego stosunku ilości podkładów poszczególnych typów:

Wypadek 1-szy:
typu I i II — 80 proc., typu III i IV — 11 proc., typu VI — 9 proc.

Wypadek 2-gi:
typu I i II — 50 proc., typu III i IV — 24 proc., typu VI — 26 proc.

Licytacja drzewa. Zwierzchność gminna w Piwnicznej, pow. Nowy Sącz, sprzedaje drzewo materiałowe szpilkowe i jodłowe z 15 proc. domieszką świerka w ilości około 2.200 m³.

Licytacja odbędzie się za ofertami pisemnymi, które należy wnieść do Urzędu Gminnego najdalej do 4 października 1929 r. do godz. 12 w południe.

Otwarcie ofert nastąpi o godz. 12,30 w południe. Cena wywołania 28 zł za 1 m³. Wadja w wysokości 6.000 zł mają być złożone w kasie gminnej przed licytacją.

Bliższe warunki licytacyjne są do przejrzenia w Urzędzie gminnym w Piwnicznej.

Oferty mają być przedłożone w opieczętowanych kopertach i należyście ostemplowane.

Redaktor odpowiedzialny W. Syrokomla-Syrokowski, za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa St. Schlage. — Członkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań, ulica Wielkie Garbary nr. 20

„STANDARD“ Ochrona kotłów

556

Sam czyści kocioł z kamienia przez dodawanie do wody.
Nie potrzeba pukać młotkiem
Kamień odpada na dno kotła!

1 beczka oryginalna 50 kg 120,— złotych
starczy na 50 mtr.² pow. ogrz. na okres 3 miesięcy.

W. HAIN, Hamburg-Poznań, składnica wysyłkowa WIELEŃ n/Notecia

Księga Adresowa

EKSPORTU i IMPORTU
DRZEWNICTWA

Państw sukcesyjnych
i Europy środkowej
Pierwsze Międzynarodowe

ogólne o łogatej treści
dzieło adres. drzewnictwa.

597

Objmujące wszystkie istotne państwa międzynarodowego obrotu drzewnego, w formie przejrzystej w jednym tomie o dogodnym formacie.

20 państw w 1 tomie!

Państwa produkcji drzewnej:
Polska, Austria, Czechosłowacja, Węgry, Jugosławia, Rumunia.

Państwa konsumpcji drzewnej:
Niemcy, Gdańsk, Francja, Belgia, Luxemburg, Holandia, Anglia, Szwajcaria, Liechtenstein, Włochy, Hiszpania, Grecja, Północna Afryka.

Cena: Szylingów austr. 32.—, Rm. 19.—, Kc 160.—, Pengö 27.—, Dynarów 270.— dla wszystkich innych państw Franków szwajcarskich 25.—. Powyższe ceny rozumieją się włącznie przesyłki poleconej, za poprzednią zapłatą.

Zamówienia przyjmuje **Wyd. Internationaler Holzmarkt — Wien**
(Wiedeń-Austria)
I Tagetthoffstrasse 7 8

Mam zapotrzebowanie
na wszelkiego rodzaju materiał 40
sosnowy oraz bukowy
i olchowy

C. ALBRECHT
BYDGOSZCZ
Kordeckiego 28. Tel. 347.

KUPUJEMY WIĘKSZE ILOŚCI
szalówek 20 i 23 mm

w dł. od 2 m wzwyż. Oferty z podaniem cen upraszają

A. MESECK i W. SCHULTZE
Chełmno (Pomorze)

571

J. APPEL, Handel drzewa
Katowice, Polski G Śl.

SPECJALNOŚĆ:
Sosn. materiał stolarski
Olchy do łuszczenia
Olchowy materiał tarty

53